

Wakolosai: mwongozo wa kujifunza

Kwa nini Kristo anatosha kwa imani na ukuaji wa jumuiya?

Wakolosai inajikita katika ukuu wa Yesu Kristo katika uumbaji, upatanisho na kanisa. Maonyo yake yanapinga mafundisho na desturi zinazoahidi ukamilifu wa kiroho nje yake. Kushiriki kifo na ufufuo wa Kristo hupanga upya maisha ya kawaida: usemi, msamaha, ibada, mahusiano ya nyumbani na sala. Mwongozo unafuata mwelekeo huo bila kujifanya kwamba tuna maelezo kamili ya mafundisho ambayo barua inayapinga.

Soma barua katika mazingira yake

Barua inawataja Paulo na Timotheo, inataja kufungwa na kuwaunganisha wapokeaji na Epafra. Rumi ni mazingira ya kimapokeo; Efeso na Kaisaria pia zinapendekezwa, na wanazuoni hujadili kuandikwa moja kwa moja na Paulo. Maandishi yanatoa viashiria vya shinikizo linaloikabili jumuiya lakini hayataji mfumo wa kidini uliokua kikamilifu. Epuka kuwahusisha wapinzani na harakati za kidini za baadaye kana kwamba utambulisho huo ni jambo lililothibitishwa.

Rejea za Biblia: Wakolosai 1:1–8 · Wakolosai 4:7–18

Vyanzo: primary, brown

Fuatilia hoja

Shukrani na sala vinaongoza kwenye maelezo mapana ya Kristo na upatanisho. Sehemu ya maonyo inawarudisha waumini kwenye ukamilifu wao katika Kristo; sehemu ya maadili inawaomba waache tabia za uharibifu na wajivike huruma. Maagizo ya nyumbani yanazungumza ndani ya mifumo ya kale isiyo sawa. Sharti lake la mabwana kutenda kwa haki halifanyi utumwa kuwa taasisi ya haki. Salamu za mwisho zinaonyesha mtandao mpana unaounga mkono mafundisho.

Rejea za Biblia: Wakolosai 1:15–2:23 · Wakolosai 3:1–4:6

Vyanzo: primary

Kristo na uumbaji wote

Wakolosai 1:1–23

Sala ya ukuaji inaongoza kwenye maelezo ya uhusiano wa Kristo na uumbaji pamoja na kanisa. Lugha ya mzaliwa wa kwanza inaeleza kutangulia na ukuu wake katika kifungu kinachomweleza kuwa chanzo cha uumbaji; Ukristo wa kihistoria haumchukulii kama kiumbe kimoja tu kilichoumbwa. Upatanisho unaongoza kwenye kuishi kwa utakatifu na uthabiti.

Kwa tafakari

Upana wa kazi ya Kristo unaathirije kujiamini na wajibu wa jumuiya?

Huduma inayowafikisha watu kwenye ukomavu

Wakolosai 1:24–2:7

Mateso, kutangaza, kufundisha na sala vinatumikia lengo la ukomavu katika Kristo. Rejea ya kukamilisha mateso ya Kristo inahusu mtumishi kushiriki mateso; haitangazi kifo cha Kristo cha upatanisho kuwa hakitoshi. Jumuiya inatiwa moyo ibaki imejikita katika Kristo ambaye imempokea.

Kwa tafakari

Mafundisho yanayolenga ukomavu yangetafuta nini zaidi ya uzoefu wa kuvutia au maarifa makubwa?

Usitafute ukamilifu mahali pengine

Wakolosai 2:8–23

Onyo linajadili tohara, ubatizo, kanuni, sherehe, desturi za kujinyima na madai yanayohusiana na malaika. Maelezo hayo hayatoi taswira kamili ya wapinzani. Hoja inawaelekeza waumini kwa Kristo badala ya hadhi ya kiroho inayopatikana kwa taratibu zilizolazimishwa. Wakristo hutofautiana kuhusu kazi kamili ya ubatizo huku wakitambua uhusiano wake hapa na kifo na ufufuo wa Kristo.

Kwa tafakari

Ni desturi gani zinazochukuliwa kuwa za lazima kwa ukamilifu, na barua inajibuje dai hilo?

Vaa tabia ya maisha yaliyofanywa upya

Wakolosai 3:1–17

Kuelekeza akili kwenye mambo yaliyo juu kunazaa mabadiliko halisi duniani. Tamaa ya uharibifu, hasira na udanganyifu vinatoa nafasi kwa huruma, msamaha, upendo, shukrani na ibada. Utambulisho mpya unavuka mipaka ya hadhi iliyorithiwa. Msamaha unaendana na ukweli na kujali kwa uwajibikaji, si dai kwamba mtu abaki katika hatari ya kuumizwa.

Kwa tafakari

Ni tofauti gani kati ya tabia za zamani na mpya inayoweza kuongoza tendo halisi la upatanisho?

Nyumba, sala na watendakazi

Wakolosai 3:18–4:18

Maagizo ya nyumbani na amri kwa mabwana zipo ndani ya mfumo wa kale wa kijamii usio sawa. Hazipaswi kubadilishwa kuwa uidhinishaji wa utumwa au kulazimisha. Sala na usemi wenye neema vinavuka mipaka ya nyumba, huku wajumbe waliotajwa na salamu vikionyesha mtandao wa kutunzana unaobeba ujumbe wa barua.

Kwa tafakari

Majina ya mwisho na maagizo ya vitendo yanafanyaje mafundisho yanayomweka Kristo katikati yaonekane katika mahusiano ya kawaida?

Vyanzo

- [primary] Wakolosai; maandishi ya msingi ya Biblia. Rejea za kusoma tu; hakuna maandishi ya Biblia yaliyotolewa tena katika nyenzo hii. <https://ebible.org/eng-web/COL.htm>
- [brown] Raymond E. Brown, An Introduction to the New Testament (Doubleday, 1997), sura ya 27. Historia na mjadala wa kitaaluma; si uidhinishaji wa kila tafsiri katika mwongozo huu.

Maudhui na vielelezo tulivyotengeneza: CC BY 4.0. Maandishi ya Biblia na kazi za wengine hazijajumuishwa.

Barua za Paulo · CC BY 4.0 · <https://paulineletters.com/sw/explore/resources/study-colossians>